

Μια ζωή - μια τραγωδία

Το συναντούσα τακτικά το παιδί αυτό. Πάντα ήταν μελαγχολικό το ύφος του. Μια μέρα πλησίασα και το ρώτησα.

Πόθεν είσαι μικρέ; Από την .....

Που είναι η μητέρα σου; Πέθανε.

Και ο πατέρας σου τι κάνει; Πέθανε κι αυτός.

Έχεις αδέρφια; Όχι.

Τα μεγάλα μαύρα μάτια του παιδιού με κοίταζαν εκφραστικά και απονήρευτα.

Ένοιωσα πως αυτό που έκανα ήταν για μεγάλο κακό για μεγάλο καλό. Σκέφτηκα για μια στιγμή να τραβηχτώ. Μα κάτι το άγνωστο με τραβούσε και με έκανε να αναγκάσω το μικρό να μου πει όλη του την ιστορία.

X X X

Πάνε τώρα πολλά χρόνια από την ημέρα που η καυμένη μου μάνα πέθανε. Θυμούμαι που μικρός ακόμα, θάμουνα οκτώ χρονών έπαιζα με μερικούς συμμαθητές μου. Ήμουνά τόσο ξένοιαστος. Ξαφνικά ακούω μια φωνή. Ε, παιδιά τα μάθατε. Χθες έπεσε ένα ορυχείο και πλάκωσε μαζί με άλλους και πέντε χωριανούς μας. Την κόρη του Μάρκου, την αδελφήν του Αντώνη, την Μάναν του Κωστάκη...

Όταν ξύπνησα ήμουν σ' ένα κρεβάτι και από πάνω μου ο δάσκαλος και μερικά παιδιά. Πέρασε αρκετή ώρα για να καταλάβω πώς έτυχε να βρεθώ σ' αυτή τη θέση. Ξαφνικά θυμήθηκα. Κι άρχισα τα κλάματα. Ζήτησα να δω την μάνα μου έστω και νεκρή. Αλλά οι κακοί άνθρωποι την είχανε θάψει εκεί μακριά. Πέρασαν αρκετές μέρες για να παρηγορηθώ. Γιατί αν και μικρός ήξερα τι θα πει ο χαμός μιας μάνας από ένα σπίτι.

Πολλές φορές τη θυμόμουνα.

Κάποτε την έβλεπα στο όνειρό μου. Με φιλούσε, μου έλεγε κανένα από τα συνηθισμένα της τραγουδάκια, με συνεβούλεβε ν' ακούω σ' ότι μου λέει ο πατέρας μου και ύστερα μου έδινε την ευχή της και έφευγε. Στες αρχές την έβλεπα σχεδόν κάθε νύχτα ύστερα πιο αργά και τέλος κάποτε κάποτε.

Ο πατέρας μου ύστερα από κανένα χρόνο ξαναπαντρεύτηκε μια λίγο άσχημη μα πλούσια γεροντοκόρη.

Στήν αρχή περνούσαμε καλά με τη νέα ζωή. Εγώ πήγαινα κάθε μέρα στο σχολείο, ήτανε ο τελευταίος μου χρόνος, κι ύστερα από τα μαθήματα έπαιζα με τους συμμαθητές μου.

Μια μέρα που πήγα σπίτι ύστερα από το παιχνίδι μου άκουσα τον πατέρα και την μητέρα μου να συζητούν δυνατά. Μόλις με είδαν σταμάτησαν. Ο πατέρας μου με κοίταξε με ένα χαρακτηριστικό συμπαθητικό, μα και βαθειά σκεπτικό βλέμμα, που χωρίς να το θέλω με έκανε να νοιώσω ένα αίσθημα μελαγχολικό. Γύρισα στην μάνα μου, ας την πούμε έτσι. Ήταν τρομερά θυμωμένη και κτυπούσε νευρικά τα χέρια της στο τραπέζι. Μπροστά σ' αυτή τη σκηνή τάχασα. Δεν ήξερα τι είχαν, μα κάτι μου έλεγε πως για μένα μάλλοναν. Καθήσαμε στο τραπέζι. Λες και από ένστιχτο δεν κάθησα στη συνηθισ μένη μου θέση. Τράβηξα πιο κοντά στον πατέρα μου. Εκείνος το πρόσεξε. Μα γιατί δεν έμεινες στη θέση σου μου είπε σιγά και μισοκομμένα. Δεν ξέρω.. μα φοβούμαι παπά, του είπα δισταχτικά. Γύρισε, με είδε αινιγματικά και σιώπησε. Εκείνη τη νύχτα δυσκολοκοιμήθηκα. Και ξέρετε είδα και πάλι ύστερα από πολύ καιρό την μάνα μου. Ήταν χαμογελαστή και μου είπε πως απόψε θα μείνει και σχεδόν διαρκώς μου έλεε ν' αγαπώ όλους και να μισώ κανένα. Ναι να μη μισώ. Πέντε μέρες ύστερα από αυτό που σας λέω ήταν η γιορτή του σχολείου μας. Όλοι οι μαθητές την περιμέναμε με λαχτάρα. Μα με πιότερη λαχτάρα την περιμέναμε μεις οι τελειόφοιτοι.

Ο διευθυντής ύστερα από τες απαγγελίες μας έδωσε τους βαθμούς μας. Εγώ είχα άριστα. Ύστερα έδωσε και τα βραβεία. Πήρα κι εγώ ένα γιατί λέει ήμουν φρόνιμο και μελετηρό παιδί. Στο δρόμο βρήκα τον πατέρα μου. Ήταν καταχαρούμενος. Με φίλησε και πήγαμε μαζί σπίτι. Μόλις μπήκα έτρεξα και βρήκα τη μάνα μου. Είδες μαμά της είπα. Πήρα άριστα. Στο διάολο μου λέει και σένα και τα άριστα σου. Εσένα θάχω τώρα στο νου μου. Δεν ήξερα τι είχε. Μα να σας πω. Αυτή η στάση της με κακοφάνισε. Αρχισα για πρώτη φορά να σκέφτομαι πως με μισά. Και γω λέω, να την μισώ. Μα θυμήθηκα τα λόγια της Μάνας μου..... Ύστερα από το σχολείο έμενα λίγο σπίτι, ή πήγαινα για μικροδουλειές έξω στα χωράφια. Μα το βιβλίο δεν το άφηνα ποτέ από το χέρι μου. Ήταν ο αχώριστος μου σύντροφος. Έτσι κύλησαν ακόμα δυο μήνες. Πλησίαζαν να ανοίξουν τα σχολεία. Μερικοί από τους συμμαθητές μου θα πήγαιναν για ανώτερες σπουδές στο Γυμνάσιο. Και γω ήθελα να μορφωθώ. Μα δεν έλεα τίποτε στον παπά μου γιατί είχα μια προαίσθηση πως ήταν κακό. Ναι κακό έστω και αν επρόκειτο για το μεγαλύτερο καλό. Και εξάλλου τον ντρεπόμουν, τον φοβόμουν, όπως θέλετε πείτε το. Δε μιλούσε καθόλου στο σπίτι και ήταν πολύ σκεπτικός. Φαινόταν δυστυχισμένος.

Μια μέρα, που η μητέρα μου ήταν στα περβόλια και γω διάβαζα προσηλωμένος ένα βιβλίο, με πλησίασε ο πατέρας μου και αφού πήρε το χαρτί στο χέρι και του έρριξε μια βιαστική ματιά με ρώτησε. Θέλεις να πας στο Γυμνάσιο για ανώτερες σπουδές. Μια χαρά ένοιωσα να πλημμυρίζει μέσα μου.

Μα δεν είπα τίποτε. Κούνησα μονάχα το κεφάλι και με τα μάτια μίλησα καλύτερα από κάθε άλλη γλώσσα. Ο πατέρας μου κάθησε αμίλητος. Ύστερα από κάμποση ώρα μου είπε. Αν είσαι φρόνιμος και μελετηρός να σε στείλω. Πέτασα από τη χαρά μου. Μα τη νύχτα η μάνα μου ήταν πολύ θυμωμένη. Εγώ κάθησα πιο κοντά στον παπά. Στες εξετάσεις πέτυχα θαυμάσια. Έτσι γράφτηκα στο νέο σχολείο. Μπήκα στο οικοτροφείο και άρχισα τη νέα μου ζωή. Ήταν η πιο χαρούμενη περίοδος της ζωής μου. Τι χαρά τι γέλια τι παιχνίδια... Όλα με ενθουσίαζαν.

Αλλά πεθύμησα και το χωριό. Και όταν σε λίγες μέρες ήρθαν οι γιορτές και τα σχολεία μας διακόφανε τα μαθήματα, τράβηξα με απέραντη χαρά για το χωριό. Με χαρά πήγα για το σπίτι μου. Και γίνηκε ακόμα μεγαλύτερη η χαρά μου όταν ο πατέρας μου με πήρε από το χέρι και μου έδειξε το νέο μου αδελφάκι. Ένα μικρό αγγελοῦδι δέκα πεντε ημερών. Στο αντίκρυσμα μου με κοίταζε περίεργα μα και χαρούμενα. Και εγώ όλος ενθουσιασμό έσκυφα να το φιλήσω.

Μη, ακούστηκε μια θυμωμένη φωνή. Να μου το λερώσεις θέλεις.

Ήταν η μάνα μου, η μητριιά μου.

Μ' έπιασε μεγάλο παράπονο. Μα δεν είπα τίποτε. Πήγα στο παλιό μου δωμάτιο ξάπλωσα στο κρεβάτι, σκέπασα με τα χέρια το κεφάλι κι' έκλαφα από καρδιάς. Σ' αυτή τη στάση αποκοιμήθηκα.

Και ήλθε και πάλι η μητέρα μου και μου είπε και πάλι να μη μισώ κανένα και με φίλησε και έφυγε βιαστικά. Και συ φεύγεις μάνα; της είπα. Μα δεν με άκουσε.

Έτσι κύλησαν ακόμα μερικές βασανισμένες μέρες. Ύστερα άνοιξαν πάλι τα σχολεία και ξανάρχισε η συνηθισμένη μας ζωή.

Όταν τέλειωσε ο χρόνος ο καθηγητής με φώναξε να πάω γιατί με θέλει ο διευθυντής.

Πήγα και μου είπε πως επειδή είμαι καλό παιδί και διαβάζω ταχτικά θα πηγαίνω δωρεάν στο σχολείο και θα μου επιστραφούν όσα πλήρωσα φέτος. Έτσι πήρα πίσω τα χρήματα. Φανταζόμουν τη χαρά του πατέρα μου. Αγόρασα με τα χρήματα αυτά για το μικρό μου αδελφάκι ένα βιβλίο με χρωματιστές εικόνες. Με τι χαρά θα το έβλεπε. Ήρθαν οι τελευταίες μέρες και χαρούμενος τράβηξα για το χωριό.

Όσο πλησιάζω τόσο πιο πολύ μια κακή συναίσθηση μεγάλωνε μέσα μου. Δεν ήξερα γιατί. Πήγα να δω το αδελφάκι μου. Η μάνα μου δεν ήταν μέσα. Το φίλησα και αφού έπαιξα αρκετά μαζί του άρχισα να του μετροφυλλώ το βιβλίο και να του δείχνω τες φωτογραφίες. Τι χαρά ήταν εκείνη που έκανε. Κτυπούσε τα χεράκια και έκανε ολόκληρο πανηγύρι από τη χαρά του.

Ξαφνικά με τρομάζει μια θυμωμένη φωνή.

Παλιόπαιδο. Τι είναι εκείνο. Του τ' αγόρασα μαμά σιγοφιθύρισα. Και βέβαια έχεις πολλά χρήματα για να πετάσσης είπε ειρωνικά. Που να ξέρω τι μου κάνετε; Αλλά αυτό να το φυλάξης για άλλους. Δεν θέλω εγώ να μου φοβίζεις το παιδί με τες παλιοφωτογραφίες.

Πόνεσα κατάκαρδα μα δεν έκλαψα αυτή τη φορά. Σκέφτηκα μόνο πόσο κακοί είναι οι άνθρωποι. Σκέφτηκα πως πρέπει να μισά ο άνθρωπος πως πρέπει να εκδικείται. Ω, Ναι.

Ήθελα να εκδικηθώ. Ένας ολόκληρος κόσμος επαναστάτησε μέσα μου και ήθελα....

Με διέκοψε ο πατέρας μου. Τάματα μούπε. Μπράβο. Έσκυψε και με φίλησε. Μα δεν κατόρθωσε να κρύψει ένα δάκρυ που κύλησε στα μάγουλά του. Εγώ έκαμα πως δεν το είδα. Μονάχα σκέφτηκα. Γιατί να κλαίει ενώ μου λέει μπράβο;

Γιατί ενώ ήμουν τόσο χαρούμενος πριν νάμαι τόσο δυστυχισμένος τώρα.

Ω Θεέ μου Συ που σαν παντοδύναμος έχεις τη δύναμη να κάμεις κάθε τι. Γιατί δεν μας χαρίζεις τη χαρά; Γιατί μας φέρνεις σε τέτοια χάλια; Γιατί κάμνεις τον άνθρωπο με μίσση και έχθρες; Και γιατί μας τυρρανάς στον κόσμο τούτο; Μήπως μας έπλασες για να βασανιζόμαστε και συ να γελάς, μέσα από τα παλάτια στα οποία σε έβαλε να κατοικάς η φαντασία των ανθρώπων;

Ένας ολόκληρος κόσμος επαναστάτησε μέσα μου και ήθελα....

Βγήκα με χίλια απαίσια αισθήματα από το δωμάτιο εκείνο. Μούταν τόσο μισητό. Μέσα σ' αυτό γεννήθηκα. Θυμήθηκα τη μάνα μου που μου έδειχνε πάντα το μέρος και ήθελε να το αγαπώ. Μα τώρα το μισούσα.

Τες σκέψεις μου διέκοψε μια φράση που ήταν το αποκορύφωμα και το συμπέρασμα των προηγούμενων λεχθέντων.

Να μου το χαίρεσαι πάντα τον γιόγκαλα σου. Ένας Θεός ξέρει που βρήκε τόσα χρήματα για ν' αγοράζει ένα σωρό μασκαραλλίκια. Αλλά ξέχασα. Ε. Το καυμένο το παιδί.

Το κακολογούμαι. Εκείνο εργάζεται τόσο τίμια και τα κερδίζει και μεις.... Χμμ. Να δούμε από που τα ξετρώ-
πωσε. Και το μεγαλύτερο καρφί να μου έμπηγε δεν θα
πονούσα τόσο. Μα περισσότερο πονούσα τον πατέρα μου.
Δεν άκουσα αν απάντησε στα τελευταία αυτά λόγια, αλλά
είμαι βέβαιος πως θα βράσαν τα σωθικά από μεγάλο
Μέσα σε τέτοια ατμόσφαιρα κύλησε ολόκληρο το καλοκαίρι.
Ήταν το καλοκαίρι της Συκοφαντίας. Θεέ μου. Η συκοφα-
ντία. Σε τι ταπεινό βαθμό κατεβάζει τον άνθρωπο. Τον
κάνει χειρότερο από τα κτήνη. Γιατί τα κτήνη τουλάχισ-
τον σκοτώνουν τα άλλα. Και τελειώνει η ιστορία. Μα
για τον άνθρωπο είναι ολόκληρο μαρτύριο. Νάσαι ανίσχυρος
και να συκοφαντείσαι. Καλύτερα ν' αυτοκτονήσεις.
Πόσες φορές δε μου πέρασε αυτή η ιδέα από το νου.
Διάβαζα πως μόνο οι δειλοί αυτοκτονούν.
Μα εγώ ήμουν γενναίος. Και σαν τέτοιος πίστευα πως δει-
λός δεν είναι εκείνος που αυτοκτονεί αλλά εκείνος που
φοβάται το θάνατο.
Και γω την τελευταία στιγμή γινόμενα δειλός. Φοβόμουνα
το μυστήριο που αποκαλύπτεται με τον θάνατο.

Κύλησε το καλοκαίρι και άνοιξαν πάλι τα σχολεία. Εγώ
πήγαινα φέτος δωρεάν. Και τόχα κρυφό μακάρι.
Κόντευαν να τελειώσουν τα μαθήματα του πρώτου τριμήνου
όταν μια μέρα πήρα ένα επείγον γράμμα από το χωριό.
Ήταν πολύ σύντομο και βιαστικό.
Αγαπητέ Γιώργο,

Ο πατέρας σου είναι βαριά άρρωστος τώρα πέντε μέρες.
Έλα αμέσως στο χωριό.

Η μάμα σου.

Και βόμβα να έπεφτε στο κεφάλι μου δε θα πάθαινα έτσι.
Ξεκίνησα αμέσως για το χωριό. Δε μ' έφτανε η λύπη και
η μεγάλη μου αγωνία είχα και μια θαυμαστή υποδοχή από
την μητριιά μου. Χάρου τα έργα σου παλιόπαιδο. Μου είπε.
Πήγες να μου μάθεις γράμματα. Και άφησες όλες τες δου-
λειές του πατέρα σου που παρακουράστηκε και τώρα έπεσε
στο στρώμα.

Τι θα μου κάμεις μωρέ τα γράμματα. Μήπως εγώ και ο πατέ-
ρας σου μάθαμε γράμματα. Και όμως ζούμε τόσο καλά. Τώρα
λοιπόν που είναι τόσο άρρωστος ο πατέρας σου θα μένεις
εδώ να κάνεις εσύ τες δουλειές. Όσο για μένα μακάρι να
προφτάνω τον πατέρα σου.

Αυτά είπε και έφυγε θυμωμένη. Έφυγε η προσωποποίηση της κακίας. Έφυγε. Ω μακάρι νάφευγε για πάντα. Ναι να φύγει. Να χαθεί. Να πεθάνει. Σκέφτηκα να τη σκοτώσω.

Τέτοια τέρατα δεν πρέπει να ζουν. Ναι απόψε σαν κοιμάται θα την αποτελειώσω. Μα εγώ αναρωτιώμουνα τολμούσα να κάμω μια τέτοια πράξη.

Για να λείψει η μητριιά μου ναι. Την μισούσα αφάνταστα. Στες σκέψεις μου αυτές ήρθε άθελά μου το θύμημα του πατέρα μου. Κι έτρεξα να τον δω.

Μόλις μ' αντίκρυσε ξαφνιαστήκε. Πως εσύ εδώ; Με ρώτησε με μισοκομμένη φωνή.

Τόμαθα πως είσαι άρρωστος του είπα και ήρθα να σε δω. Μα παιδί μου αβέβαιος ακόμα αν έβλεπε εμένα για το φάντασμά μου. Παιδί μου είναι αρρώστια περαστική. Δεν ήταν ανάγκη ν' αφήσεις το σχολείο σου. Έβγαλα ασυναίσθητα το γράμμα και του το έδειξα. Μακάρι να μην το έκαμνα. Γιατί ο πατέρας μου σαν το διάβασε, έσφιξε τα χείλη του δεν είπε τίποτα και γύρισε από την άλλη. Μα από κείνη τη στιγμή αρρώστησε πραγματικά.

Ω άνθρωπε τέρας. Ως ποτε θα μισάς τον συνάνθρωπό σου. Ως ποτε θα ζεις χωρίς πόνο και χωρίς αγάπη χειρότερος από τα χειρότερα θεριά.

Εκείνες τες μέρες υπέφερα πραγματικά. Ο πατέρας μου το ένοιωθε μα δεν έλεε τίποτα. Μέσα του όμως έλυωνες και σε λίγες μέρες πέθανε, από τη λύπη του ίσως.

Ένοιωσα πως έχασα τον πιο πονετικό μου παραστάτη. Τι θα γινόταν τώρα η ζωή μου χωρίς αυτόν. Με την μητριιά μου δεν μπορούσα πια να ζήσω. Κάθε στιγμή ήταν σωστό μαρτύριο. Κ' επήρα μια καλή πρωία τα ρούχα μου κι έφυγα κρυφά από το σπίτι της δυστυχίας για να ρθω να βρω... κάτι χειρότερο τον κόσμο της καταστροφής.

Έγειρε πονετικά το κεφάλι και κοίταξε το χώμα.

Ω απαίσιο χώμα, γιατί δεν ανοίγεις να τον χώσεις να γλυτώσει μια ύπαρξη από τη δυστυχία.

Τον λυπήθηκα ακόμα περισσότερο και τον ρώτησα τι σκοπεύει να κάμει.

Θέλω να φύγω μου είπε. Δεν πως αλλού ο κόσμος είναι καλύτερος και περνά πιο ευτυχισμένος. Εκεί θέλω να πάω. Θέλεις να πάμε σπίτι μου μικρέ. Να ζήσεις μαζί μου τον ρώτησα από συμπόνοια.

Όχι. Θέλω να βρω δουλειά και να βγάζω το φωμί μου μού είπε αποφασιστικά.

Καλά. Που πλαγιάζεις το ρώτησα ξαφνικά.

Στους δρόμους μούπε σιγά.

Δε σήκωνε κανένα δισταγμό.

Έλα μαζί μου του είπα. Να μείνεις σπίτι μου απόψε και ή σου βρω πουθενά δουλειά για να σε βοηθήσω να πας έξω. Έγινε το δεύτερο. Τούδωσα χωρίς να θέλω να πάρω πίσω όσα χρήματα χρειαζόταν για το ταξίδι και για να ζήσει μερικές μέρες ωσότου βρει δουλειά και τον έστειλα στην Αμερική.

Κόντευα να ξεχάσω αυτήν την υπόθεση όταν μια μέρα πήρα το παρακάτω γράμμα από την Φιλαδέλφια.

Σωτήρα μου,

Το αίσθημα της ευγνωμοσύνης που σαν χείμαρος πλημμυρίζει μέσα μου είναι αδύνατο να πάρει μορφή με λόγια και να κυλίσει πάνω στο χαρτί. Επιφυλάσσομε να σου ανταποδώσω με έργα και όχι με λόγια ότι αισθάνομαι. Τα χρήματα όμως που εσωκλείω με επιταγή πρέπει να τα πάρεις γιατί σου ανήκουν. Εν τω μεταξύ θα με υποχρεώσεις αν μάθεις τι γίνεται κάποια κυρία που κατοικεί στην οδό Ερμού 35 και που ονομάζεται Μάρθα Ιωακείμ.

Με αγάπη

Κωστάκης.

Του απάντησα σχεδόν αμέσως με το πιο κάτω.

Αγαπητέ μου Κωστάκη,

Είμαι χαρούμενος γιατί στάθηκες με το νου σου. Ελπίζω πως θα εξακολουθήσεις νάσαι πάντα προσεκτικός και πρόθυμος στη δουλειά σου. Για την κυρία έμαθα πως ξενοδολεύει και ζει πολύ κακά. Έχει και ένα μικρό παιδί που είναι άρρωστο.

Με φιλιά

Αριστείδης Κυριάκου.

Ύστερα από λίγες μέρες πήρα από τον ίδιο ένα σεβαστό ποσό με την παράκληση να το διαβιβάσω στην γυναίκα για την οποία μου ζήτησε πληροφορίες λέοντας της πως το στέλλει ένας συγγενής της από την Κόντευα να ξεχάσω ολότερα και αυτό όταν μια μέρα σαν καθόμουνα στο γραφείο μου και διάβαζα νωχελικά μια εφημερίδα με διέκοψε μια γνώριμη μου φωνή. Χαίρετε κ. Αριστείδη.

Γύρισα ερωτηματικά το κεφάλι για ν' αντικρύσω μια γνωστή μου φυσιογνωμία που δεν την καλοθυμόμουνα.

Ήταν ένα νεαρό παιδί ως 35 χρόνων με ευγενικά χαρακτη-
ριστικά.

Με συγχωρείτε, του είπα. Αν και είστε γνωστή μου φυσιο-
γνωμία και σας ξέρω δεν μου έρχεται στο νου ούτε το όνομά
σας αλλά και ούτε κάτω από ποιες συνθήκες σας γνώρισα.
Είμαι ο Κωστάκης μου είπε. Το παιδί που σε περιμαζέ-
φατε από το δρόμο και το οποίο χάρις στη δική σας βοήθεια
βρίσκεται σε αυτή τη θέση.

Όχι του είπα. Ότι έκαμα δεν είναι τίποτε. Μα κείνο
που έκαμες συ είναι κάτι το αξιοθαύμαστο.

Βέβαια δεν αρνούμαι τη δύναμη της δικής μου βοήθειας
μα αυτή δεν θα ήταν τίποτε απόλυτα αν δεν γινότανε σε
άνθρωπο σαν εσένα.

Σιωπή Κύριε. Απο μετριοφροσύνη μιλάτε έτσι. Μα εγώ
ξέρω καλά να ξεχωρίζω τα πράγματα και να κάνω.....

Τότε πρέπει να κρίνεις ότι το καλό πάντα νικά.

Το καλό που περικλείει μέσα του την όρεξη για δουλειά
τίμια κι' ευσυνείδητη.

Αλλά ας τα αφήσουμε αυτά. Πες μας πως πέρασες στα ξένα.
Τι τράβηξα στην αρχή μόνο εγώ ξέρω μου είπε με ένα βαθύ
αναστεναγμό. Μα επέμενα. Έμαθα να αντικρύζω παλλικα-
ρίσια τες πίκρες της ζωής και τα φαρμάκια και να υπο-
μένω. Και νίκησα στο τέλος.

Σαν πήρα το διαβατήριό μου ξεκίνησα αμέσως για τα ξένα.
Ανυπομονούσα να έφευγα από την γλυκειά μου πατρίδα και
από τους συγγενείς. Ο πατέρας μου πέθανε. Η μητέρα μου
το ίδιο.

Τίποτε δεν είχα να κάμω.

Στα ξένα βρήκα μια πολύ καλή δουλειά. Δούλευα σαν γραμ-
ματικός σ' ένα γραφείο εμπορικό.

Ευτυχώς που ήξερα τα λίγα Εγγλέζικα.

Τάμαθα καλύτερα και δούλευα από το πρωί ως το βράδυ.

Ο προϊστάμενός μου ήταν λίγο νευρικός μα κατάβαθα ήταν
καλόψυχος. Γι' αυτό δε με ένοιαζε και πολύ για μερικές
μικροπαρατηρήσεις που μου έκαμνε.

Εκείνες τες μέρες οι δουλειές ήταν θαυμάσιες. Γι' αυτό
ο προϊστάμενός μου μούπε πως αν συνεχίσω να δουλεύω
τίμια θα μου δίδει τα 3% απότα κέρδη.

Το πρώτο ποσό που κέρδισα ήτανε 35 λίρες και σας τες
έστειλα για να ξοφλήσω εκείνα που μου δώσατε. Ύστερα
από δυο τρεις μήνες μου αναλογούσε ένα ποσό πενήντα
περίπου λιρών από τες οποίες κατάθεσα τα μισά στην
τράπεζα και έστειλα τα άλλα στην μητέρα μου. Σιγά σιγά
με τες μικροοικονομίες μου έκαμα αρκετά χρήματα.

Αλλά τι ήταν τα χρήματα μπροστά στον πόθο που είχα να
πατήσω ξανά το πόδι μου στην Πατρίδα.

Άλλωστε δικαιώμουν να πάρω μια άδεια για αναφυχή. Το ανάφερα στον προϊστάμενό μου του είπα τον πόθο μου και κείνος - ω τι ευτυχία - όχι μόνο δεν μου έδωσε άδεια αλλά μου έδωσε και χρήματα να ανοίξω εδώ γραφείο και να γοράζω εμπορεύματα για λογαριασμό του. Έτσι μου είπε θα μένεις κοντά στην Πατρίδα και θα εργάζεσαι σαν να ήσουν εδώ.

Με ακράτητη χαρά άκουσα τα λόγια του αυτά. Μου έδωσε τις κατάλληλες οδηγίες για τες δουλειές και ύστερα με αποχαιρέτησε.

Ύστερα από δυο μέρες αντίκρυζα τ' ακρογιαλία της ποθητής γης. Έφευγα διωγμένος από την κακία των ανθρώπων δυστυχισμένος και γύριζα ευτυχισμένος. Ευτυχισμένος όχι γιατί βαστούσα χρήματα αλλά γιατί θα μπορούσα με τα χρήματα αυτά να κάνω κάτι που άλλοι.... Βγήκα και τράβηξα ολόϊσια για το σπίτι.

Με τι πόνο ψυχής το αντίκρυσα. Τι αναμνήσεις θλιβερές μούρθαν στο νου. Για μια στιγμή μετάνοιωσα. Ήθελα να στραφώ πίσω, αλλά κάτι με τραβούσε. Κτύπησα δειλά την πόρτα.

Μου άνοιξε μια άγνωστη Κυρία. Αν και ήταν καλά ντυμένη, την πήρα για υπηρέτρια.

Αχ! την άτιμη πούλησε τα χρήματά της, έβαλε υποθήκη το σπίτι και αν σε τρεις μέρες δεν πληρώσει κατ' ανάγκην θα το κρατήσουμε.

Ω κακία, κακία σκέφτηκα. Ο ένας άνθρωπος θέλει την την δυστυχία του άλλου τον βγάζει από το σπίτι του τον πετά στο δρόμο και χαίρετε. Όλοι μας είμαστε κακοί.. χειρότεροι και από αυτά ακόμα τα θηρία.

Και που μένει τώρα ρώτησα σχεδόν αφηρημένα.

Στην οδό Ερμού 22 σένα σπίτι κάποιου μακρινού συγγενή της μου φαίνετε.

Πήγα και την βρήκα. Ήταν σε πραγματικά αξιοθρήνητη κατάσταση. Το παιδί της ήταν άρρωστο στο κρεβάτι.

Λίγο φως το έβλεπε και λιγότερος αέρας.

Κοιμόταν σ' ένα κατώγι που είναι καλύτερα να ονομασται τρώγλη.

Η μάνα μου ντράπηκε που με είδε. Έκανε πως δε με πρόσεξε και βγήκε από την άλλη πόρτα.

Πήγα πάνω από το παιδί. Δεν μπόρεσα να κρύψω ένα δάκρυ.

Ω Θεέ σκέφτηκα. Γιατί έπλασες τον κόσμο. Για να είναι δυστυχισμένος πάντα. Ω καλύτερα να μη τον έπλαθες.

Το παιδί ξύπνησε απότομα και στο αντίκρισμά μου έβαλε τα κλάματα. Με φοβήθηκε.

Θυμήθηκα άθελά μου πόσο χαρούμενο ήταν τότε που του έφερα τες χρωματιστές εικόνες και θυμήθηκα και κάτι άλλο... Ω μα γιατί να μου έρχονται στο νου τέτοιες θύμησες. Όσο όμως προσπαθούσα να τες ξεχάσω τόσο περισσότερο ερχόντουσαν στη μνήμη μου.

Αυτά γένηκαν σε δευτερόλεπτα. Η μητέρα του παιδιού έτρεξε γρήγορα στα κλάματά του.

Μα μόλις με ξαναντίκρισε έχασε το χρώμα της, χλώμιανε το πρόσωπό της, κάτι πήγε να μου πει μα έπεσε κάτω. Είχε λιποθυμήσει. Την λυπήθηκα κατάβαθα.

Όταν συνήλθε ήταν σε χειρότερα χάλια από πριν. Την βοήθησα να καθήσει σε μια καρέκλα. Το βλέμμα της ήταν απλανές.

Κωστάκη μου είπε. Στάθηκα κακή.

Σε μισούσα γιατί θα έπαιρνες την περιουσία του πατέρα σου. Και ήθελα πάντα το κακό σου.

Εγώ σε έδιωξα. Ναι εγώ με την κακία μου και το μίσος.

Εγώ σκότωσα τον πατέρα σου. Τον σκότωσα με το μίσος που έτρεφα ενάντιά σου. Ω! ήμουν κακή τέρας, ταπεινή απαίσια και συ ήσουν και είσαι τόσο μεγαλόψυχος και ευγενικός.

Μα φύγε. Ω φύγε.

Η θέση σου δεν είναι κοντά μου. Φύγε. Φύγε αμέσως.

Δεν πρέπει να είσαι εδώ. Φύγε να μη με βλέπεις. Φύγε γιατί είμαι διάβολος στη ψυχή και συ είσαι ένας άγγελος.

Είμαι μαύρη σκοτάδι εγώ και είσαι τόσο φωτεινός εσύ.

Ω φύγε....

Μισοκόπηκε η φωνή της σκοτεινίασε το βλέμμα της κ' έκρυψε το πρόσωπό της. Την λυπήθηκα. Σκέφτηκα αν πραγματικά έφταιε για ότι έκαμε...

Οτιδήποτε όμως και αν συνέβαινε ένα ήταν το γεγονός.

Ότι κατάλαβε το λάθος της και μετάνοιωσε πικρά. Και αυτό ήταν αρκετό για να συγχωρεθεί.

Έφυγα από το υπόγειο εκείνο. Τράβηξα κατευθείαν για το παλιό μου σπίτι πλήρωσα όλα τα χρέη και εγκατασταθήκαμε εκεί.

Κυριάκος
Θεσσαλονίκη
20/4/49